

Beleidsplan meer-en hoogbe- gaafdheid

Kindcentrum
OPwierde

Inhoudsopgave

H1 Inleiding	3
H2 De doelgroep	3
H3 Populatie	3
H4 Visie	4
H5 Doelen schooljaar 2024/ 2025	4
<i>H5.1 Signaleringsdoelen</i>	<i>4</i>
<i>H5.2 Begeleidingsdoelen</i>	<i>4</i>
<i>H5.3 Plusklasdoelen</i>	<i>4</i>
<i>H5.4 Zorg- en ondersteuningsdoelen.....</i>	<i>5</i>
<i>H5.5 Algemene doelen.....</i>	<i>5</i>
<i>H5.6 Overige doelen te behalen voor 2028</i>	<i>5</i>
H6 Signaleren en volgen van de MB/ HB leerlingen.	6
H7 Begeleiden van de leerling	7
H8 Plusklas (Uilennest).....	8

H1 Inleiding

Met dit beleidsplan hebben wij als kindcentrum OPwierde het doel, om tot een eenduidige aanpak te komen in het begeleiden van onze "plus" leerlingen, in onze gezamenlijke "plus voorziening", nl. het Uilennest.

Ons doel is om deze leerlingen met plezier, motivatie en kansen een zo optimaal mogelijke ontwikkeling te laten doorlopen, door naast het aanbod in de groep, een passend, extra aanbod te bieden.

Het plan is een document dat jaarlijks zal worden geëvalueerd en zo nodig worden bijgewerkt.

H2 De doelgroep

Leerlingen die intern- of extern zijn gesignaleerd vallen onder de handelingsadviezen binnen dit beleidsplan. De leerlingen die in aanmerking komen voor onze "plusgroep", voldoen aan onderstaande criteria.

- De leerling komt via ons screeningsmethode van Sidi PO naar voren met een groene score. Deze leerling laat zien, dat hij/ of zij mogelijk voldoet aan meer- en hoogbegaafdheidskenmerken.
- De leerling laat een ontwikkelings-, leervoor sprong zien t.o.v. zijn of haar klasgenoten/ leeftijd.
- De leerling laat in zijn of haar toetsscores zien, dat zij de leerstof beheerst. De IEP toetsen geven d.m.v. een pijl omhoog aan, dat de leerling boven de leerstof staat.
- De leerling krijgt naast de basisstof, een verrijkt aanbod in de groep en laat zien dat hij/ zij dit aan kan.
- De leerkracht/ IB-er hebben het vermoeden dat de leerling onder presteert. Vanuit de toetsresultaten en de screening Sidi PO laat de leerling zien dat hij/ zij meer kan, dan dat hij in de klas laat zien. Werkhouding, motivatie, gedrag zijn een aandachtspunt.

H3 Populatie

Op een gemiddelde basisschool is 1 op de 10 leerlingen meerbegaafd en 1 op de 37 leerlingen hoofbegaafd. Vanwege de schoolweging van de scholen van Kindcentrum OPwierde kan het aantal meer- en hoogbegaafden verschillen met deze kengetallen.

Om onze leerlingen kansen te bieden, middels een breder en verdiepend aanbod, zullen wij onze plusklas (aan-) vullen met leerlingen die in de reguliere groepen laten zien, dat zij goed presteren op de toetsen, de leerstof aankunnen en voldoende intrinsiek gemotiveerd zijn om naast het groepsaanbod, extra aanbod te kunnen ontvangen.

H4 Visie

Kindcentrum OPwierde heeft de volgende visie:

Door (meer- en hoog-) begaafde leerlingen versnellings-, verrijkings-, en verbindingsinterventies te bieden bevordert de motivatie, het zelfbeeld en metacognitieve vaardigheden van het kind. Dit bevordert excellentie, dat resulteert in een positieve schoolbeleving, wat zorgt voor betere schoolresultaten en voorkomt onderpresteren en uitval.

H5 Doelen schooljaar 2024/ 2025

H5.1 Signaleringsdoelen

- Bij alle nieuwe kleuters wordt het intakeformulier nieuwe kleuter door ouders ingevuld. Het intakeformulier heeft naast algemene vragen, ook vragen gericht op kinderen met een ontwikkelingsvoorsprong.
- De leerkrachten laten de startende kleuter een mensentekening maken, om een inschatting te maken van waar de kleuter in zijn ontwikkeling zit.
- In de groepen 1, 2, 4, 6 en voor nieuwe leerlingen nemen de leerkrachten vanuit Sidi PO de snelle screening af. Voor leerlingen met een 'groene' score*, wordt de vervolgstap 'beeld van de leerkracht' afgenomen en daarnaast mogelijk ook andere relevante observatielijsten (mits deze nog niet eerder zijn afgenomen). Leerlingen met de score 'oranje'* worden gedurende het schooljaar gevolgd en indien nodig worden ook voor deze leerlingen vervolgstappen vanuit Sidi uitgevoerd.

* Het signaleringsprogramma Sidi PO screent leerlingen d.m.v. 3 scores.

Een rode score duidt aan dat er geen sprake is van een vermoeden meer- of hoogbegaafdheid.

Een oranje score duidt aan dat er mogelijk sprake kan zijn van meer- of hoogbegaafdheid (de leerling laten kenmerken zien).

Een groene score duidt aan dat de leerling signalen van mogelijke hoogbegaafd zien. De kenmerken komen overeen.

H5.2 Begeleidingsdoelen

In de groepen 3 t/m 8 wordt dagelijks de leerstof aangeboden d.m.v. een verkorte instructie en door de leerstof te compacten. Door tussentijds "controle van begrip vragen" te stellen, controleert de leerkracht of de leerling daadwerkelijk de instructie/ leerstof heeft begrepen.

H5.3 Plusklasdoelen

- Wekelijks met de leerling een planning maken voor het verrijkingswerk en deze delen met de groepsleerkracht.
- Een lijst opstellen met aanmeldcriteria voor de plusgroep, geldig vanaf schooljaar 2025/2026.
- Een schema creëren voor lesactiviteiten in de plusgroep, waarin de onderdelen als zelfbeeld, leren leren en projectmatig werken ondervangen zijn. Hierbij aangeven met welke methoden wordt gewerkt.

H5.4 Zorg- en ondersteuningsdoelen

- Voor iedere leerling van de plusgroep een plan opstellen met daarin doelen, gericht op persoonlijke leerdoelen en ontwikkelingsdoelen vanuit leerkracht/ plusgroep (verbinding).
- In kaart brengen in welke mate het Samenwerkingsverband voorziet in arrangementsbegeleiding voor meer- en hoogbegaafde onderpresteerders. (Is bekend, maar waar staat dit? Nog opzoeken.)

H5.5 Algemene doelen

- Duidelijke voorwaarden voor plaatsing plusgroep binnen het kindcentrum OPwierde opstellen.
- Verbinding vergroten tussen reguliere groep en plusgroep in het opstellen van taken en doelen, door vaste overlegmomenten in het jaar te creëren, waarin de leerlingen, verwachting en bevindingen van de plusgroep-leerkracht en leerkracht worden besproken.
- Een afgestemd beleidsplan OPwierde.

H5.6 Overige doelen te behalen voor 2028

- Doorgaande lijn en een beredeneerd aanbod plusgroep (projectmatig, verdieping, leren leren, executieve functies, leren volharden (doorzetten, wanneer het moeilijk wordt).
- Meerdere hoogbegaafdheidsspecialisten op Kindcentrum OPwierde.
- Verbinding tussen plusklas en reguliere groep in projectmatig werken, samenwerken tussen plusleerlingen. (Aanbod wordt o.b.v. leerkracht plusgroep in de groepen begeleid.)
- Leerlingen met een verrijkt aanbod, krijgen de mogelijkheid eerst te beginnen met hun verdiepingswerk en pas daarna met hun reguliere werk. Als alles af is de overige tijd besteden aan verbredingswerk (projecten).

H6 Signaleren en volgen van de MB/ HB leerlingen.

Kindcentrum OPwierde wil binnen 6 weken na aanmelding het ontwikkelniveau van een nieuwe leerling vaststellen. Om dit te realiseren worden de onderstaande signaleringsfases structureel doorlopen. Hierbij gelden de fases als opbouwend op elkaar.

Intake

Intakeformulier kleuters.

Alle ouders van nieuw aangemelde leerlingen ontvangen een in te vullen “intake” formulier kleuters. Dit formulier wordt bekeken door de IB/ HB specialist, in hoeverre de nieuwe leerling kenmerken vertoont van meer- of hoofbegaafdheid. In een huisbezoek kan mogelijk verder ingegaan worden op een mogelijke ontwikkelingsvoorsprong.

Binnen de eerste 4 schoolweken vraagt de leerkracht van groep 1 aan de nieuwe leerling om een menspoppetje te tekenen. (Om aan de menstekening een beoordeling te geven, kan de scorelijst van de mensentekening van “GoodEnough” gebruikt worden. Dit kan zowel de leerkracht, als de HB-specialist doen.) De bedoeling is, dat de nieuwe leerling de tekening in een omgeving (voorkeur in de groep) maakt, waar andere kinderen niet gelijktijdig aan het tekenen zijn of commentaar geven. Dit, om de startende kleuter niet te beïnvloeden.

Wanneer tijdens een schooljaar een nieuwe leerling in de school binnenkomt, dan vult de leerkracht voor deze leerling binnen 6 weken de snelle screening in (Sidi PO).

Observatie

De leerlingen worden in de kleutergroepen dagelijks geobserveerd en 3 keer per jaar worden de leerlingen gescreend d.m.v. Dorr (LVS, observatie/ registratiesysteem).

De leerlingen worden in de kleutergroepen dagelijks geobserveerd en meerdere malen per jaar gemonitord d.m.v. Onderbouwd (methode, LVS).

De leerlingen worden in de groepen 3 t/m 8 gevolgd d.m.v. observatie, methodetoetsen en niet-methode toetsen.

Daarnaast worden de leerlingen die meer “opvallen” besproken met de intern begeleider die en indien nodig, kan de IB-er mee observeren in de groep.

Analyses worden geschreven en notities worden gemaakt door de groepsleerkrachten, zodat de leerlingen goed worden gevolgd.

Na de start van het schooljaar worden de leerlingen (zie eerder in dit plan) gescreend, binnen de eerste 6 weken van het schooljaar. De ‘snelle screening’ van SIDI wordt afgenomen, na een aantal weken van observatie van de leerlingen in de groep.

Doortoetsen

Kleuters die de doelen van hun leeftijdsfase beheersen, worden verder gescreend en geobserveerd op de volgende doelen/ leerstappen. Dit om de ontwikkeling van het kind zo goed mogelijk in kaart te brengen.

Op deze manier wordt de kleuter in kaart gebracht, waardoor een goed beeld van de ontwikkelingsvoorsprong wordt verkregen.

In de groepen 3 t/m 8 worden de keuzes om wel of niet door te toetsen met de intern begeleider besproken. Wanneer de leerling laat zien, dat hij/ zij boven de leerstof staat, dan kan de keuze om door te toetsen worden gemaakt. Ook kan een reden voor doortoetsen zijn, voor mogelijke onderpresteerders. Wanneer er een vermoeden is dat de leerling meer kan, dat hij of zij laat zien of mogelijk gedragsproblemen hieruit voortkomen.

Vanuit de methodetoetsen krijgt de "plus" leerling, vooraf aan de nieuwe leerstof, de toets aangeboden (schaduwtoets). Vanuit de resultaten (en hoe hiertoe te zijn gekomen) wordt bekeken, in hoeverre de leerling de leerstof beheerst. De keuzes voor het verdere aanbod worden vanuit de resultaten gemaakt.

Compacten van het basisaanbod en verrijkingsstof wordt aangeboden op het gebied van rekenen, taal, spelling en begrijpend lezen.

H7 Begeleiden van de leerling

H7.1 Compacten

Meerbegaafd- en hoogbegaafde leerlingen hebben vanwege een andere ontwikkeling van het brein minder herhaling nodig. De leerstof van deze leerlingen wordt compact gemaakt, om zo tijd vrij te maken voor het verrijkingswerk.

D.m.v. een verkorte instructie krijgen zij uitleg over de leerstof. Wanneer blijkt dat deze wordt begrepen, kunnen zij starten aan hun taken.

H7.2 Verrijken, verdiepen, verbreden

Vanuit de methode wordt verrijkingswerk geboden. Voor het rekenwerk wordt Rekenen XL aangeboden, om de leerlingen nog een grotere uitdaging te bieden binnen de groep.

Leerlingen die naar de plusklas gaan krijgen naast hun aanbod uit de reguliere groep hier gerichte verdiepings- en verbredingstaken aangeboden. Dit zijn opdrachten gericht op het rekenen (breinbrekers), taal (woordenschat, complexe taalopdrachten), maar ook wordt gewerkt vanuit projecten, die door de leerkracht of door de leerlingen zelf zijn gekozen.

De leerlingen krijgen de taken in een weektaak mee naar de reguliere groep, waar de leerkracht tijd en ruimte vrij maakt om de leerlingen hiermee aan het werk te laten (dit kan individueel of gezamenlijk) en te begeleiden. De instructie wordt in de plusklas geboden.

H7.3 Versnellen

Deze interventie is een effectieve manier, die voor hoogbegaafde kinderen kan worden ingezet. Door het kind een leerjaar te versnellen heeft het meer kans op cognitieve en sociale aansluiting. Met versnellen wordt bedoeld, dat de leerling twee leerjaren in 1 doorloopt en het aanbod van beide schooljaren volgt. De keuze om te versnellen wordt alleen genomen, wanneer de school en ouders op alle fronten de meerwaarde zien van het versnellen.

In de onderbouw kan gekozen worden om twee kleuterjaren in een schooljaar te doen of door groep 1 over te slaan. De effectiefste versnelling vindt namelijk plaats in de kleuterjaren. Een tijdige signalering is dan wel vereist. Op een latere leeftijd versnellen is mogelijk. Wenperiodes in de volgende groep en extra begeleiding om eventuele hiaten weg te werken is dan wenselijk.

H8 Plusklas (Uilennest)

Leerlingen die in de plusklas aanbod krijgen zijn leerlingen, die in de groep:

- De instructie van het basisaanbod kunnen missen
- Verrijking aangeboden krijgen voor zowel taal, als rekenen (en compacten van basisaanbod)
- Betrokkenheid tonen, een goede inzet laten zien en kunnen naast het verrijkingswerk, extra aanbod aan.
- Zich aan de regels kunnen houden en op hun gedrag zijn aan te spreken.

Uitzonderingen kunnen worden gemaakt, wanneer er mogelijk een andere oorzaak kan zijn op de leerprestaties of in het gedrag. Deze leerlingen laten vanuit Sidi PO dan wel een groene score zien, of zitten hoog in de oranje score en laten in de toetsen zien dat de leerstof begrepen wordt. Een doel van de plusklas voor deze leerlingen kan dan zijn, dat de leerlingen meer passende aansluiting heeft met gelijkgestemden, verdiepings- en verbredingsaanbod krijgt, passend bij de leerling en aandacht voor de leer-/ werkhouding en sociaal emotionele ontwikkeling.

Leerlingen geplaatst in de plusklas krijgen hier een aanbod, die gericht is op verdieping, verbreding van kennis, maar ook op het gebied van executieve functies, het oefenen van de metacognitieve vaardigheden, samenwerken en het leren leren. De leerlingen hebben persoonlijke leerdoelen, die in een plusplan zijn weggezet.

Plaatsing in de plusklas kan van tijdelijke aard zijn. Wanneer blijkt dat het aanbod niet passend is, de leerling instructies vanuit de groep niet vlot kan oppakken en dus eigenlijk niet kan missen of de leerprestaties zakken, kan vanuit overleg met de leerkracht/ IB/ HB specialist ervoor gekozen worden de leerling niet meer deel te laten nemen in het Uilennest.

Ook kleuters kunnen in de kleuterperiode een ontwikkelingsvoorsprong hebben, maar eenmaal in groep 3 in de reguliere groep op zijn plek zijn en dit voor hem/ haar voldoende is. De keuze wordt dan ook gemaakt om leerlingen van groep 2 niet meteen na de zomervakantie in de plusklas te laten starten, maar na de wintersignalering. Op deze manier krijgen deze kinderen de kans om de structuren van groep 3 eigen te maken en de leerkracht de kans krijgt om deze kinderen goed in kaart te brengen. (Blijft het de leerling met een ontwikkelingsvoorsprong?)